

ОНР треба што прије затворити

Пише: Метју Периш
уторак, 17 јун 2008 22:10

ОНР је мртво слово на папиру и запад мора оставити илузије да он може одржати утицај у земљи у току свога мандата. Стога, ОНР треба што прије затворити, јер ЕУ би требало изнова да се посвети Босни на прави начин, а Американци да је подрже у томе.

Написао је ово у тексту објављеном у специјализованој публикацији "Journal of Intervention and Statebuilding

" професор међународног права Метју Периш

(
Matthew Parish

), експерт за рјешавање међународних сукоба и међународне инвестиције.

Периш, који је од 2005. до 2007. био шеф правног одјељења ОНР-а у Брчком наводи да САД и □ и ЕУ Босну треба да прихвате онаквом каква јесте.

- БиХ још није довољно стабилна држава за јаку централну власт. Као што су и САД искусиле, јака централна држава је нешто за шта мора постојати рационалан економски и политички консензус међу различитим народима регионализоване земље - наводи Периш у тексту под насловом "Крај Дејтонског протектората".

Он наводи да је ОХР изгубио лопту, јер је Босна постала "опуномоћено бојно поље у конфликту кога је Запад само благо свјестан, конфликту између Русије и исламског свијета".

- Босна је у опасности да постане друга Чеченија. Руси улажу новац у Републику Српску, а Иран и Саудијска Арабија троше новац у бошњачком дијелу земље. Сарајево је крцато џамијама донираним из Саудијске Арабије и поноси се културним центром иранске владе. Како запад окреће леђа БиХ подмуклије силе боре се за утицај - наводи он.

Због свега тога Периш западу препоручује сарадњу са домаћим политичарима, улагања новца на начин како то раде Руси, давање средстава за помоћ, потписивање Споразума о стабилизацији, улагања у инфраструктуру и образовање.

- Запад треба да прави прогрес тамо гдје може, а не да фаворизује једну у односу на друге двије стране. Начин да се то изведе је да се улаже новац прије него да се ослања на страшило међународног колонијалног гувернера. Вријеме је да Канцеларија високог представника коначно затвори своја врата - наводи Периш.

Он додаје да су кризи у БиХ допринијели и званичници ОНР-а који о њој говоре, те додаје да је ОНР у хаосу јер нема ауторитет ни код једног локалног актера, а правна наређења не могу да се спроведу сама од себе.

Периш подсјећа да је реформа полиције била један од "најтврдоглавијих пројеката Педија Ешдауна" који је наговорио комесара Европске комисије за проширење Олија Рена да централизацију полиције треба навести као предуслов за потписивање Споразума о стабилизацији.

- Унитарна полиција је преамбициозан циљ, чак и за најразвијеније европске демократије, и не треба је наметати БиХ. У контексту Босне централизовано вођење полиције је још несхватљиво јер земља нема заједничке кодове кривичног права и кривичног поступка. Сва правна и политичка логика противи се реформи полиције на начин који је ОНР форсирао - наводи Периш.

Додаје да тек неке од модерних западних демократија имају полицијске снаге коју су под пуном централном контролом, јер је полиција по својој природи локална функција и да је тако и у САД, Великој Британији, Њемачкој и Холандији.

- Када се дошло до безизлазне ситуације, високи званичници ОНР-а покушали су са угњетавачком тактиком притисака. Појавили су се у медијима пријетећи санкцијама, а на крају крајева сви ти притисци били су узалудни, јер земља једноставно није била спремна за реформу толиког обима - подсјећа Периш.

(Текст је објављен у бањалучком дневном листу "Глас Српске" 13.6.2008.)

ОНР треба што прије затворити

Пише: Метју Периш
уторак, 17 јун 2008 22:10
